

Praksa Agencije za zavarovalni nadzor glede nadzora zavarovalnih zastopnikov in posrednikov

Sergej Simoniti

Kazalo

- Uvod
- Statistika izdanih dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in posredovanja
- Pravna podlaga za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zavarovalnim zastopnikom in dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja zavarovalnim posrednikom
- Pregled kršitev na podlagi katerih je prišlo do odvzema dovoljenj na Agenciji
- Aktualne ugotovitve in najpogostejše kršitve, ki jih je (in bo) Agencija preverjala v zastopniških in posredniških družbah
- Sodna praksa na podlagi sodb Vrhovnega sodišča
- Druge sankcije na podlagi ZZavar
- Politika sankcioniranja kateri sledi (bo sledila) Agencija v primeru kršitev subjektov nadzora
- Sklepno oziroma kaj lahko pričakujemo glede na predvidene spremembe ZZavar in spremembe Direktive o zavarovalnem posredovanju?

Uvod

Namen prispevka je celovit prikaz nadzora in ukrepov Agencije nad zavarovalnimi zastopniškimi in zavarovalnimi posredniškimi družbami ter zavarovalnimi zastopniki in zavarovalnimi posredniki (v nadaljevanju subjekti nadzora).

ZZavar v 232. členu eksplicitno določa, da nadzor nad subjekti nadzora opravlja Agencija za zavarovalni nadzor. V drugem odstavku tega člena zakon napotuje na smiselno uporabo nekaterih določb, ki urejajo nadzor nad zavarovalnicami (172., 173., 175., prvi in četrti odst. 176., 177., 179., 180., 183. in 184. člen ZZavar). Glede na smiselno uporabo navedenih določb tako Agencija opravlja nadzor nad subjekti nadzora z namenom preverjanja, če subjekti nadzora spoštujejo pravila določena z ZZavar in predpisi izdanimi na njegovi podlagi oziroma drugimi zakoni, ki urejajo poslovanje subjektov nadzora, in predpisi izdanimi na njihovi podlagi (172. člen ZZavar).

Agencija opravlja nadzor nad subjekti nadzora s:

- spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil subjektov nadzora in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona oziroma drugih zakonov dolžne poročati Agenciji za zavarovalni nadzor oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora;
- izrekanjem ukrepov nadzora po tem zakonu (173. člen ZZavar)

Statistika izdanih dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in posredovanja

Družbe/s.p.	2010	2011	2012
zast. s.p.	127	109	100
posr. s.p.	1	1	1
zast. d.o.o.	46	38	36
posr. d.o.o.	8	31	10
SKUPAJ	182	179	147
Fizične os.	2010	2011	2012
zast. 358	5	2	18
posr. 358	3	3	0
zast. 230	395	357	441
posr. 230	133	110	138
SKUPAJ	536	472	597

Pravna podlaga za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zavarovalnim zastopnikom in dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja zavarovalnim posrednikom

Na podlagi določila prvega odstavka 317. člena ZZavar Agencija začne postopek za odvzem dovoljenja, ki ga je izdala, če iz podatkov, s katerimi razpolaga, izhaja utemeljen sum, da je podan kateri od razlogov za odvzem dovoljenja, določen z zakonom. O začetku postopka Agencija izda odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja (drugi odstavek 317. člena ZZavar).

Predlog za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja lahko da Združenje zavarovalnih agencij, zavarovalnica, delodajalec ali Slovensko zavarovalno združenje. O odvzetih dovoljenjih Agencija obvesti vlagatelja predloga za odvzem dovoljenja in Slovensko zavarovalno združenje (osmi odstavek 230. člena ZZavar).

Pri tem pa je kljub navedeni določbi potrebno opozoriti tudi na tolmačenje Vrhovnega sodišča RS, ki v sodbi G 14/2010 navaja:«Agencija začne postopek za odvzem dovoljenja zavarovalnemu zastopniku za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja tudi brez predloga (upravičenega predlagatelja).«

Pregled kršitev na podlagi do katerih je prišlo do odvzema dovoljenj na Agenciji

Agencija je v letu 2010 odvzela dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja osmim zastopnikom, in sicer zaradi ponavljajočih kršitev, ki se nanašajo na pisno seznanjanje zavarovalca s strani zavarovalnega zastopnika pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe s podatki, določenimi v ZZavar (kršitev 217. člena ZZavar). V letu 2011 je Agencija odvzela dovoljenje dvema zastopnikoma, in sicer zaradi hujše kršitve dobrih poslovnih običajev, prav tako je Agencija odvzela v letu 2012 odvzela dovoljenje tudi štirim zastopnikom zaradi hujše kršitve dobrih poslovnih običajev.

Agencija je v letu 2012 odvzela dovoljenje za opravljanje dejavnosti trem zavarovalnim zastopniškimi družbam, pri čemer so bili najpogostejši razlogi za odvzem dovoljenja:

- neobveščanje zavarovalcev v skladu z zahtevami ZZavar,
- za zavarovalno zastopniško družbo so posle zavarovalnega zastopanja opravljale osebe, ki niso imele dovoljenja Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja,
- onemogočanje opravljanja pregleda s strani Agencije,
- neravnanje v skladu z odredbo o odpravi kršitev.

Aktualne ugotovitve in najpogostejše kršitve, ki jih je (in bo) Agencija preverjala v zastopniških in posredniških družbah

Pregledi zavarovalnih zastopniških (ZZ) in zavarovalnih posredniških (ZP) družb so vključeni v letni načrt Sektorja za zunanji nadzor Agencije (SZN), ki opravlja „on site“ preglede navedenih družb.

Pregledi SZN se med drugim v veliki večini primerov nanašajo na:

- preveritev spoštovanja določb ZZavar glede obveznosti ZZ in ZP po določbah 13. poglavja (obveznost zastopnika 217 čl., zavarovalni posrednik 219 čl., dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oz. posredovanja 230 čl. ZZavar) in še posebej preveritev glede obveznosti ZP do zavarovalcev (obveznosti zavarovalnega posrednika 222. čl., nasprotje interesov čl. 223 in reševanje sporov med zavarovalnimi posredniki in potrošniki 226.a člen ZZavar)
- register ZZ in ZP (231. člen ZZavar) in Sklep o registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov ter zavarovalnih zastopniških in posredniških družb
- zavarovanje poklicne odgovornosti pri ZP (zavarovanje poklicne odgovornosti posrednika čl. 222. in zavarovanje odgovornosti zavarovalne posredniške družbe 237. člen ZZavar)
- poročanje (239. člen ZZavar) in Sklep o vsebini poročil in obvestil iz 176. in 239. člena ZZavar

Najpogostejše ugotovitve Agencije pri opravljanju nadzora:

- [nespoštovanje določb glede seznanjanja zavarovalcev pred sklenitvijo pogodbe:](#)
  - ZZ in ZP zavarovalcev pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe pisno ne seznanjajo s podatki o dovoljenju Agencije (objava podatkov na spletni strani ne predstavlja pisne seznanitve, kot je predpisano v 217. členu ZZavar) in
  - s podatki o izvensodnem postopku reševanja sporov in postopku za reševanje pritožb
  - ZP ne izdelujejo primerne analize nevarnosti in primerna načela kritja
  - ZP ne razkrivajo pravnih in ekonomskih povezav s posamezno zavarovalnico (npr. ZP družba je z zavarovalnico sklenila posredniško pogodbo, na podlagi katere je bila upravičena do posebne provizije (provizije za uspeh), kar se skladno z drugim odstavkom 223. člena ZZavar šteje za pravne in ekonomske povezave ZP družbe z zavarovalnico)
- [nespoštovanje določb glede registra](#)
  - ni navedenih pravih števil do dovoljenj Agencije - navedena je npr številka potrdila o uspešno opravljenem preizkusu strokovnih znanj pri SZZ
  - ni navedenih pravih datumov izdanih dovoljenj Agencije - naveden je npr. datum izdanega potrdila o uspešno opravljenem preizkusu strokovnih znanj pri SZZ
  - ni navedenih datumov zaposlitve
- [nepravilnosti pri poročanju](#)
  - zamude pri poročanju
  - nepopolno poročanje
  - nepravilno poročanje - napačni podatki v POSRED 1/2 obrazcih
    - v stolpcu »vrednost« je potrebno navesti znesek prihodkov zavarovalno posredniške družbe iz naslova opravljanja storitev oziroma poslov - znesek obračunane provizije iz naslova posredovanja pri sklenitvi zavarovalnih pogodb in ne znesek zavarovalnih premij po teh zavarovalnih pogodbah

Agencija bo pri zavarovalnih posredniških družbah začela tudi s preverjanjem usklajenosti z določbami Zakona o pranju denarja in financiranju terorizma (ZPPFT), ki določajo obveznost določitve pooblaščenca in izvajanje notranje kontrole tudi za pravne in fizične osebe, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju (organizacijam, ki imajo zaposlene manj kakor štiri delavce, ni treba določiti pooblaščenca in izvajati notranje kontrole po ZPPDFT).

Sodna praksa na podlagi sodb Vrhovnega sodišča

Zavarovalni zastopniki brez dovoljenja Agencije oziroma pomožni zavarovalni zastopniki:

- Sodba G10/2008

»Zavarovalni zastopniki, ki še nimajo dovoljenja Agencije in se usposablajo ("pripravniki"), sicer lahko sodelujejo pri opravih zavarovalnega zastopanja, vendar le ob navzočnosti zavarovalnega zastopnika, ki ima dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja, s tem, da mora biti zavarovalec seznanjen s statusom obeh zavarovalnih zastopnikov. V nobenem primeru pa takšni zavarovalni zastopniki ne morejo skleniti zavarovalne pogodbe.«

»Ker so zavarovalci večinoma prava nevešče stranke, ni pričakovati, da si bodo pozorno ogledovali obvestila, ki jim jih ponujajo zavarovalni zastopniki. Zato obstaja eno samo obvestilo, tisto, ki zavarovalcem sporoča, da se pogovarjajo (dogovarjajo, pogajajo) z zavarovalnim zastopnikom, ki ima dovoljenje Agencija za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja.«

- Sodba G 18/2008

»Zavarovalni zastopniki, ki še nimajo dovoljenja Agencije, in se usposablajo, lahko sodelujejo pri sklepanju zavarovalnih poslov le ob prisotnosti zavarovalnega zastopnika, ki ima dovoljenje Agencije. Pogoj za njihovo sodelovanje pa je, da je zavarovalec seznanjen s statusom obeh prisotnih zavarovalnih zastopnikov. Taki zavarovalni zastopniki ne morejo skleniti zavarovalne pogodbe.«

- Sodba G 1/2012

»Zavarovalni zastopniki, ki še nimajo dovoljenja in se usposablajo (pomožni zavarovalni zastopnik), sicer lahko sodelujejo pri opravih zavarovalnega zastopanja, vendar le ob navzočnosti zavarovalnega zastopnika, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja, s tem, da mora biti zavarovalec seznanjen s statusom obeh prisotnih zavarovalnih zastopnikov (tistega z dovoljenjem za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in tistega brez takega dovoljenja). V nobenem primeru pa zavarovalni zastopniki brez dovoljenja ne morejo skleniti zavarovalne pogodbe.«

Onemogočanje pregleda poslovanja

- Sodba G 30/2011

»Ker je tožeča stranka dne xy toženi stranki onemogočila pregled poslovanja, za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja po 6. alineji šestega odstavka 238. člena ZZavar pa zadošča že ena sama tovrstna kršitev, je tožena stranka na tej pravni podlagi utemeljeno izrekla ukrep nadzora z odvzemom dovoljenja.«

»Nadzor s pomočjo poročanja in obveščanja na eni strani in pregled poslovanja na drugi strani predstavljata dve obliki nadzora nad zavarovalnimi zastopniškimi družbami. Onemogočanje pregleda poslovanja je razlog za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja na podlagi 6. alineje šestega odstavka 238. člena ZZavar, medtem ko je ponavljajoča kršitev obveznosti poročanja in obveščanja razlog za odvzem dovoljenja po 5. alineji šestega odstavka 238. člena ZZavar./.../Podobno kot v primeru ponavljajoče kršitve določbe prvega odstavka 230. člena ZZavar tudi tu ugotovitev ponavljajoče kršitve ni vezana na obstoj pravnomočne odločbe tožene stranke, s katero bi bila ugotovljena prva kršitev.«

Kršitev dobrih poslovnih običajev

- Sodba G 2/2012

»Vrhovno sodišče se strinja z navedeno opredelitvijo dobrih poslovnih običajev in tudi s stališčem tožene stranke, da bi moral tožnik kot profesionalni udeleženec pri sklepanju zavarovalnih poslov pri svojem delu delovati s skrbnostjo dobrega gospodarja, torej z višjo stopnjo skrbnosti, kot se pričakuje od povprečnega človeka, saj je bil profesionalni zavarovalni zastopnik z veljavnim dovoljenjem za zavarovalno zastopanje. Tudi po presoji Vrhovnega sodišča je na področju opravljanja zavarovalnih poslov bistveno spoštovanje načela poštenosti, vestnosti in spoštovanja dobrih poslovnih običajev, pri čemer se mora nujno upoštevati tudi varstvo strank zavarovalnice kot potrošnikov.«

Vrhovno sodišče, kot zadnja sodna instanca, kamor lahko subjekti nadzora, ki se ne strinjajo z odločbami Agencije vložijo tožbo, s svojimi sodbami predstavlja preko tako izoblikovane sodne prakse pomemben vir razumevanja določb ZZavar.

Agencija se v svojih odločbah pogosto tudi sklicuje na sodno prakso Vrhovnega sodišča RS, in sicer predvsem v primeru kršitev, ki odražajo identično oziroma podobno in primerljivo dejansko stanje.

Druge sankcije na podlagi ZZavar

Poleg odvzema dovoljenja subjektom nadzora lahko Agencija kot prekrškovni organ subjektom nadzora izreče tudi globo.

- Zavarovalne zastopniške družbe in zavarovalni zastopniki

344. člen ZZavar ureja kršitve zavarovalne zastopniške družbe in zavarovalnega zastopnika.

Z globo od 12.520 do 125.000 evrov se za prekršek kaznuje zavarovalna zastopniška družba:

- če krši določbe 83. do 86. člena tega zakona (ti členi urejajo zavarovalno pogodbo in splošne zavarovalne pogoje, obveščanje zavarovalcev ob sklenitvi pogodbe, obveščanje zavarovalcev v času trajanja zavarovalne pogodbe in vsebino splošnih pogojev in obvestil);
- če krši določbe 228. (zavarovalnica mora zagotoviti, da zanjo storitve zavarovalnega zastopanja opravljajo samo osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 227. člena ZZavar), oziroma prvega odstavka 230. člena tega zakona (glede samostojnega opravljanja poslov zavarovalnega zastopanja pri zavarovalnici oziroma zavarovalno zastopniški družbi).

Nadalje Agencija z globo od 420 do 4.100 evrov za prekršek kaznuje tudi odgovorno osebo zavarovalne zastopniške družbe in z globo od 420 do 4.100 evrov zavarovalnega zastopnika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

- Zavarovalne posredniške družbe in zavarovalni posredniki

Agencija z globo od 12.520 do 125.000 evrov za prekršek kaznuje tudi zavarovalno posredniško družba oziroma banka iz petega odstavka 227. člena tega zakona:

- če krši določbe 221. do 226. člena tega zakona (ki urejajo zaščito interesov strank, obveznosti zavarovalnega posrednika, nasprotje interesov, provizijo, prisilne določbe in prepoved posredovanja);
- če Agenciji za zavarovalni nadzor ne poroča o podatkih iz 239. člena tega zakona (dodatno poročanje za zavarovalno posredniške družbe), z vsebino, v rokih in na način, določen s podzakonskim predpisom;
- če nima sklenjene police o zavarovanju odgovornosti na podlagi 237. člena tega zakona.

Z globo od 12.520 do 125.000 evrov se za prekršek kaznuje zavarovalna posredniška družba oziroma banka iz petega odstavka 227. člena tega zakona:

- če krši določbe 83. do 86. člena tega zakona (enako kot pri zavarovalno zastopniških družbah);
- če krši določbe 228. oziroma prvega odstavka 230. člena tega zakona(enako kot pri zavarovalno zastopniških družbah).

Enako kot velja za zavarovalno zastopniške družbe se z globo od 420 do 4.100 evrov za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalne posredniške družbe oziroma banke iz petega odstavka 227. člena tega zakona in z globo od 420 do 4.100 evrov zavarovalni posrednik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Politika sankcioniranja kateri sledi (bo sledila) Agencija v primeru kršitev subjektov nadzora

Agencija bo v skladu s svojim poslanstvom še naprej izvajala strogi nadzor v primeru ugotovljenih nepravilnosti na zavarovalnem trgu in delovanja zavarovalnih subjektov, ki ne delujejo v skladu z določbami ZZavar.

Agencija bo zato:

- *vzpostavila še strožje sankcioniranje prekrškov storjenih s strani subjektov nadzora, predvsem s strani zavarovalnih zastopniških in posredniških družb ter odgovornih oseb;*
- *zaradi varstva zavarovalcev in njihovega zaupanja v zavarovalni trg ter zavarovalne produkte, katere jim ponujajo subjekti nadzora, bo Agencija, tako z »on-site« inšpekcijskim nadzorom kot tudi na podlagi poročil ter informacij s trga, bedela nad (ne)zakonitim ravnanjem subjektov nadzora in v primeru ugotovljenih kršitev ustrezno in pravočasno ukrepala z ukrepi nadzora, ki jih ima na razpolago, to je z odredbo o odpravi kršitev, odvzemom dovoljenj in sankcioniranjem storjenih prekrškov. Glede na težo storjenih kršitev bo Agencija tudi ob upoštevanju načela sorazmernosti ukrepa s kršitvijo, uporabila nadzorne ukrepe, za katere bo v danih okoliščinah presodila, da najboljše ustrezajo končnemu cilju Agencije, to je skrb za varstvo zavarovalcev. Agencija bo v tem kontekstu najstrožje sankcionirala hujše kršitve, ki vplivajo na varnost zavarovancev, zavarovalcev in drugih upravičencev (kot na primer hujše kršitve dobrih poslovnih običajev s strani subjektov nadzora, ki vplivajo na varnost zavarovalcev, kot so na primer zavajajoče prikazovanje dejstev in upravičenj iz zavarovalne pogodbe, napeljevanje na stornacijo zavarovalnih polic in sklenitev novih, ki jih upravičenci ne potrebujejo, ponarejanje podpisov in navajanje neresničnih podatkov na zavarovalnih ponudbah, itd.);*

- *ker Agencija opaža, da se na zavarovalnem trgu pojavlja tudi veliko število oseb brez dovoljenja Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oz. prihaja do nepravilnega izkoriščanja instituta pomožnega zavarovalnega zastopnika in mentorstva pri sklepanju zavarovalnih pogodb, bo Agencija tudi v bodoče pod drobnogled vzela delovanje in politiko zavarovalnih zastopniških družb na tem področju;*
- *glede na ugotovljena pomanjkljiva poročila zavarovalno posredniških družb v skladu z zahtevami poročanja (in sicer s 4. točko prvega odstavka 239. člena ZZavar - zavarovanje odgovornosti zavarovalne posredniške družbe) namerava Agencija v letošnjem letu v tem obsegu preveriti tudi delovanje zavarovalno posredniških družb.*

Sklepno oziroma kaj lahko pričakujemo glede na predvidene spremembe ZZavar in spremembe Direktive o zavarovalnem posredovanju?

Novela ZZavar-1, ki je trenutno v postopku usklajevanja, na področju odvzema dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, predvideva določene spremembe, in sicer poleg že veljavnih razlogov za odvzem dovoljenja dodaja še dodatne razloge, in sicer:

- če zavarovalni zastopnik oziroma posrednik v postopku pregleda poslovanja podaja neresnične podatke, informacije ali poročila, ki niso izkaz dejanskega stanja,
- če zavarovalni zastopnik oziroma posrednik pooblaščenim osebam ne omogoči pregleda poslovanja ali ovira postopke pregleda poslovanja,
- če zavarovalni zastopnik oziroma posrednik krši določbe zakona glede največjega dovoljenega števila pomožnih zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov pod mentorstvom.

Pri odvzemu in prenehanju veljavnosti dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja zavarovalno zastopniškim in posredniškim družbam, pa novela ZZavar-1 poleg že veljavnih razlogov v ZZavar dodatno določa še odvzem dovoljenja, če zavarovalni zastopnik oziroma posrednik v postopku pregleda poslovanja podaja neresnične podatke, informacije ali poročila, ki niso izkaz dejanskega stanja.

Z navedenimi dodanimi razlogi kršitev je pričakovati, da se bo izboljšala disciplina na trgu prodaj zavarovalnih produktov, ob hkratnem učinkovitejšemu vodenju postopka pregleda pooblaščenih oseb Agencije z aktivnejšim sodelovanjem subjektov nadzora.

Pomembna sprememba predloga ZZavar-1 je tudi v tem, da se globe, predpisane v ZZavar-1, lahko v hitrem postopku izrečejo tudi v višjem znesku, kot je najnižja predpisana mera globe, pri čemer ne smejo presegati zakonsko določenih najvišjih zneskov glob. Navedena sprememba bo Agenciji kot prekrškovnemu organu, za razliko od sedanje veljavne ureditve, omogočila v hitrem postopku izrekanje glob, ki odražajo sorazmernost med težo storjene kršitve in zneskom globe.

Potrebno pa je poudariti, da je v predlogu ZZavar-1, ki je trenutno šele v fazi usklajevanja in še ni niti v zakonodajnem postopku v Državnem zboru RS, mogoče pričakovati še nekatere nadaljnje spremembe do začetka njegove uveljavitve.

Spremembe in posledice, ki jih prinaša predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zavarovalnem posredovanju (IMD2)

Cilj:

IMD2 poskuša na učinkovit način izboljšati zakonodajo na maloprodajnem zavarovalniškem trgu. Njen cilj je zagotoviti enake konkurenčne pogoje med vsemi udeleženci, vključenimi v prodajo zavarovalnih produktov, in okrepiti zaščito imetnikov zavarovalnih polic.

Poglavitne rešitve:

- **Področje uporabe in opredelitve pojmov**

IMD2 širi področje uporabe IMD1 z vključevanjem prodaje zavarovanj, ki jo opravijo zavarovalnice ali pozavarovalnice brez posredovanja zavarovalniškega posrednika. Ureja tudi dejavnosti upravljanja odškodninskih zahtevkov z in za zavarovalnico, cenitve in likvidacije škod ter izvedenske ocene odškodninskih zahtevkov.

Zavarovalne police, ki se prodajajo skupaj s storitvami, tudi sodijo v področje uporabe. To so na primer potovalne zavarovalne police, ki jih ponujajo turistične agencije, splošne zavarovalne police, ki jih ponujajo podjetja za najem avtomobilov, in lizinski hiše.

- **Zahteve v zvezi z registracijo**

Obstoječe zahteve v zvezi z registracijo iz IMD1 so večinoma nespremenjene, vendar pa se od EIOPA zahteva uvedbo enotnega elektronskega registra (ki bo povezoval državne podatkovne baze). Tak enoten elektronski register bo deloval kot portal za povezovanje z državnimi registri.

- **Postopek prijave**

IMD2 uvaja poenostavljen postopek, ki iz registracijskega postopka izvzema dve skupini oseb, s čimer jim omogoča izvajanje posredovalnih dejavnosti na podlagi enostavne prijave. Te so:

- osebe, ki poleg osnovne poklicne dejavnosti opravljajo zavarovalno posredovanje kot dopolnilno dejavnost in izpolnjujejo določene druge pogoje (npr. turistične agencije). Na splošno ti drugi pogoji določajo, da produkti dopolnjujejo drug produkt ali storitev, da ne krijejo tveganj življenjskega zavarovanja ali zavarovanja odgovornosti, razen tistih, ki izhajajo postranskih dejavnosti, in
- osebe, katerih dejavnost je omejena na poklicno vodenje zahtevkov ter cenitve in likvidacije škod.

Postopek prijave obsega predvsem turistične agencije, podjetja za izposajo vozil, ki prodajajo zavarovalne produkte, poleg tega pa tudi cenilce in likvidatorje škod ter referente za odškodninske zahtevke.

- **Svoboda opravljanja storitev in svoboda ustanavljanja**

IMD2 odraža določbe iz IMD1, revidiranega predloga MiFID in Luksemburškega protokola. Poleg tega ureja tudi razmejitve pristojnosti med nadzorniki matične države članice in države članice gostiteljice, predvsem v primerih, ko zavarovalni ali pozavarovalni posrednik pri izvajanju dejavnosti ne izpolnjuje svojih obvez v državi članici gostiteljici.

- **Drugi organizacijski ukrepi**

IMD2 določa poklicne in organizacijske zahteve: zahteva o posedovanju ustreznega znanja in sposobnosti; zahteva o dobrem imenu; zahteva o poklicnem odškodninskem zavarovanju in o ukrepih za zaščito pred nezmožnostjo zavarovalnih posrednikov, da premijo prenesejo na zavarovalnico, ali pa da bi odškodninski znesek prenesli na zavarovanca oziroma mu vrnilo premijo. Vključena je tudi zahteva po stalnem strokovnem izpopolnjevanju.

Od držav članic se zahteva (namesto spodbuja) uvedbo postopkov izvensodne poravnave sporov strank in zagotavljanje sodelovanja v njih.

- **Zahteve v zvezi z informacijami in pravila poslovanja**

Poleg zahtev za razkrivanje informacij, ki so bile uvedene že z IMD1, določa IMD2 naslednje:

- splošno načelo, v skladu s katerim naj bi posredniki delovali v največjo korist svojih strank;
  - podobne zahteve glede informacij za zavarovalnice;
  - zahtevo po razkritju podlage in zneska plačila zavarovalnih posrednikov;
  - zahteva po razkritju kakršnega koli zneska variabilnega plačila, ki ga prejmejo prodajno osebje zavarovalnice in posredniki;
  - obvezen režim „polnega razkritja“ za prodajo produktov življenjskega zavarovanja in režim „razkritja na zahtevo“ (tj. na zahtevo stranke) za prodajo neživljenjskih produktov s prehodnim obdobjem petih let;
  - obvezo zavarovalnice in posrednikov, da stranki pred sklenitvijo pogodbe predložijo zadostne informacije glede zavarovalnega produkta, s čimer lahko slednja sprejme informirano odločitev;
  - zahtevo, v skladu s katero EIOPA zagotovi posredovanje prejetih informacij v zvezi s strožjimi nacionalnimi določbami zavarovalnicam, posrednikom in potrošnikom.
- Dodatne zahteve za varstvo potrošnikov v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti

IMD2 vsebuje dodatne določbe glede nasprotij interesov in zahteve za identifikacijo takšnih nasprotij. Komisija je z delegiranim aktom pooblašča, da opredeli potrebne korake za identifikacijo, preprečevanje, odpravo in razkritje takšnih nasprotij; ter oblikuje merila za določanje različnih vrst nasprotij, ki bi lahko škodili interesom stranke.

IMD2 vsebuje zahtevo iz MiFID II o

- poštenem, pravičnem, profesionalnem delovanju v skladu z največjo koristjo strank;
  - zagotavljanju točnih, jasnih in nezavajajočih informacij;
  - zagotavljanju informacij glede zavarovalnice ali posrednika in njegovih storitev (predvsem glede tega ali je svetovanje neodvisno), glede obsega vsake tržne analize (ali bo potekajoča presoja primernosti dostopna), glede ponujenih produktov in naložbenih strategij ter glede stroškov.
  - Za posle brez svetovanja je posrednik ali zavarovalnica dolžna pridobiti informacije o znanju in izkušnjah stranke, da določi ustreznost produkta zanjo. Za prodaje s svetovanjem mora primernost določiti na podlagi informacij o strankinem finančnem položaju in naložbenih ciljih. Kadar produkt glede na okoliščine ni primeren ali ustrezen, mora o tem opozoriti stranko. Prodajalec mora stranki poročati in hraniti dokazila o pogojih, pod katerimi ji nudi svoje storitve.
-
- **Sankcije**

Države članice morajo sprejeti učinkovite, sorazmerne in odvračilne upravne sankcije. Upravne sankcije in ukrepe je treba uporabiti za tiste fizične in pravne osebe, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo odgovorne za kršitev.

Pristojni organi morajo imeti vsa potrebna preiskovalna pooblastila in morajo sodelovati pri čezmejnih primerih. V primeru kršitev se sankcije in ukrepi objavijo.

V IMD2 so navadene nekatere kršitve in določene upravne sankcije za posrednike, med katerimi so odvzem registracije, prepoved opravljanja vodstvenih nalog odgovornim za kršitve in denarne sankcije v višini do dvakratnega zneska koristi, pridobljenih iz kršitve, kadar je te koristi mogoče določiti.

Kazenskih sankcij IMD2 ne zajema.

Preden nova pravila IMD2 lahko začnejo veljati, mora predlog najprej sprejeti Evropski parlament in Svet (kjer se lahko pričakuje še nadaljnja pogajanja in usklajevanja ter lobiranja različnih interesnih skupin). To se bo najverjetneje zgodilo v letu 2013/2014. Delo na nadaljnjih tehničnih ukrepih za uveljavitev nekaterih določb pa bi se začelo kmalu zatem, z začetkom veljavnosti najverjetneje leta 2015/2016 (po preteku dvoletnega roka za prenos direktive v nacionalne pravne rede držav članic).

Hvala za pozornost